2025/1774

18.12.2025 г.

ДЕЛЕГИРАН РЕГЛАМЕНТ (ЕС) 2025/1774 НА КОМИСИЯТА

от 28 август 2025 година

за изменение на Делегиран регламент (ЕС) 2021/1078 по отношение на стратегическите инвестиции в областта на отбраната, определени в инвестиционните насоки за фонда InvestEU

ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз,

като взе предвид Регламент (ЕС) 2021/523 на Европейския парламент и на Съвета от 24 март 2021 г. за създаване на програмата InvestEU и за изменение на Регламент (ЕС) 2015/1017 ([1]), и по-специално член 8, параграф 9 от него,

като има предвид, че:

(1) Целта на програмата InvestEU е да се подкрепят операции по финансиране и инвестиране, които допринасят за постигането на целите на политиката на Съюза, установени в членове 3 и 8 от Регламент (ЕС) 2021/523 и в приложение II към него. Тези операции по финансиране и инвестиране имат за цел да подкрепят, наред с другото, развитието на отбранителната промишленост, с което да се допринесе за стратегическата автономност на Съюза.

(2) Съгласно член 14, параграф 1, буква г) от Регламент (ЕС) 2021/523 операциите по финансиране и инвестиране в рамките на всеки от компонентите на политиката, посочени в член 8 от същия регламент, трябва да са съгласувани с инвестиционните насоки, определени в приложението към Делегиран регламент (ЕС) 2021/1078 на Комисията ([2]) („сегашните инвестиционни насоки“), и да се основат на член 8, параграфи 3 и 10 от Регламент (ЕС) 2021/523. По отношение на стратегическите инвестиции в отбраната тези инвестиционни насоки определят ограничения по отношение на крайните получатели, контролирани от трета държава или от субекти на трета държава, и на крайните получатели, чието изпълнително управление се извършва извън Съюза, с цел защита на сигурността на Съюза и неговите държави членки.

(3) В Съвместната бяла книга за европейската отбранителна готовност до 2030 г. ([3]) се подчертава неотложната необходимост от подобряване на достъпа до капитал за дружествата, установени в Съюза, включително малките и средните предприятия и дружествата със средна пазарна капитализация, за да осъществят своите идеи в промишлен мащаб и да стимулират промишленото разрастване, към което Съюзът се стреми. Финансовият сектор показва нарастващ интерес към отбраната. Въпреки това секторът на отбраната продължава да бъде недостатъчно обслужван пазар, включително поради ограниченията в инвестиционните политики на публичните и частните финансови институции. Мобилизирането на пълния потенциал на фонда InvestEU в подкрепа на сектора на отбраната е от ключово значение за справяне с тези предизвикателства.

(4) Въз основа на обратната информация, получена от заинтересованите страни в рамките на обществена консултация и целеви консултации с партньорите по изпълнението на Invest EU и държавите членки, изглежда, че ограниченията, определени в сегашните инвестиционни насоки за стратегически инвестиции, могат да възпрепятстват разгръщането на фонда InvestEU в подкрепа на сектора на отбраната. Поради това, за да бъдат напълно съобразени с особеностите на InvestEU, сегашните инвестиционни насоки следва да претърпят целево изменение — конкретно бюджетна гаранция, прилагана при непряко управление. Предложените промени ще улеснят разгръщането на фонда InvestEU в подкрепа на сектора на отбраната, като същевременно се запазват достатъчни защитни мерки за стратегическите инвестиции в отбраната в съответствие с Регламент (ЕС) 2021/523.

(5) Съгласно сегашните инвестиционни насоки стратегическите инвестиции в отбраната, които подлежат на ограничения, обхващат инвестиции в отбранителни технологии и продукти, набелязани в годишната работна програма за Европейския фонд за отбрана. Това определение води до ненужна сложност и правна несигурност поради променливия характер на работната програма на Европейския фонд за отбрана. Този обхват следва да бъде рационализиран чрез позоваване на инвестициите в отбранителни технологии и продукти, разработени предимно за военни приложения. Това опростяване би подобрило предвидимостта за партньорите по изпълнението на InvestEU и финансовите посредници, като им предостави ясна методика за установяване дали крайните получатели подлежат на ограниченията, свързани с трети държави, включително за да се поясни как тези ограничения се прилагат за технологии с отбранителни и граждански приложения (двойна употреба).

([1]) ОВ L 107, 26.3.2021 г., стр. 30, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/523/oj.

([2]) Делегиран регламент (ЕС) 2021/1078 на Комисията от 14 април 2021 г. за допълнение на Регламент (ЕС) 2021/523 на Европейския парламент и на Съвета чрез определяне на инвестиционните насоки за фонд InvestEU (ОВ L 234, 2.7.2021 г., стр. 18, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2021/1078/oj).

([3]) JOIN(2025) 120 final, 19 март 2025 г.

(6) Съгласно сегашните инвестиционни насоки, за да бъдат допустими, субект, контролиран от трета държава, или субекти от трета държава трябва да докажат, че държавата членка, в която са установени, е одобрила гаранция в съответствие с принципите относно допустимите субекти, установени в Регламент (ЕС) 2021/697 на Европейския парламент и на Съвета ([4]) за създаване на Европейски фонд за отбрана. Тази разпоредба не е съобразена с особеностите на InvestEU и ограничава разгръщането на финансирането. Гаранциите, одобрени от държава членка в рамките на програма в областта на отбраната, която е получила финансиране от Съюза, изглеждат достатъчни за защита на сигурността на Съюза и неговите държави членки в контекста на фонда InvestEU. Единствено субектите, които не са в състояние да изпълнят тези критерии, следва да бъдат задължени да представят конкретна гаранция в рамките на операцията по InvestEU. Настоящото изменение има за цел да поясни прилагането на фонда InvestEU в подкрепа на субекти, установени в Съюза и контролирани от субекти извън ЕС. Такива гаранции могат, според случая, да се основават на смекчаващи мерки, наложени от или в полза на държавата членка, която извършва проверка на придобиването на контрол върху такива правни субекти от друга трета държава или от субект от друга трета държава по смисъла на Регламент (ЕС) 2019/452 на Европейския парламент и на Съвета ([5]).

(7) В сегашните инвестиционни насоки се посочва, че по отношение на стратегическите инвестиции в отбраната ограниченията, свързани с контрола на крайните получатели, обхващат и техните доставчици и подизпълнители. Този широк обхват на приложение не е съобразен с вида финансиране, предоставяно по линия на InvestEU, и може да възпрепятства разгръщането на финансирането по InvestEU, като налага ненужна административна тежест. За да се опрости административният процес при финансиране по InvestEU и да се гарантира, че условията за допустимост до финансирането по InvestEU са съобразени с дълговите и капиталовите инструменти за финансиране, от инвестиционните насоки следва да бъде премахнато позоваването на доставчици в случай на контрол от трети държави.

(8) Ограниченията, определени в сегашните инвестиционни насоки за стратегическите инвестиции, намаляват до ненужно равнище допустимостта на субектите, установени в асоциирани трети държави или контролирани от асоциирана трета държава или субекти от трета държава. За да се гарантира равно третиране със субектите, установени в Съюза и в трета държава, асоциирана към програмата InvestEU, и за да се приведе в съответствие принципът за допустимите субекти, установен в Европейския фонд за отбрана, както и в други програми в областта на отбраната, в които Съюзът има финансово участие, сегашните инвестиционни насоки следва да бъдат адаптирани, за да се гарантира, че се прилагат ограничения по отношение на субектите, установени или контролирани от неасоциирани трети държави или субекти от трети държави.

(9) Съгласно сегашните инвестиционни насоки до пет години след датата на окончателното изплащане на финансирането крайните получатели на стратегически инвестиции в областта на отбраната не могат да предоставят изключителни лицензи, нито да прехвърлят права върху интелектуалната собственост във връзка със свързани критични технологии и технологии, които са от съществено значение за опазването на основния интерес на Съюза и неговите държави членки в областта на сигурността, когато въпросните права произтичат пряко от тези стратегически инвестиции, на трети държави или на субекти от трети държави, освен с разрешението на държавата членка, в която е установен крайният получател. Прилагането на тази разпоредба създава значителни предизвикателства и затруднения в държавите членки и следователно възпрепятства разгръщането на InvestEU в подкрепа на отбраната, като изисква от държавите членки да прилагат нови форми на контрол извън съществуващите механизми, като например за износа на военни изделия или проверката на преки чуждестранни инвестиции. За да се преодолеят тези трудности, сегашните инвестиционни насоки следва да бъдат изменени, за да се гарантира, че когато операцията по финансиране и инвестиране е покрита от гаранцията от ЕС, бенефициерите ще подлежат само на съществуващите механизми за контрол, прилагани от държавите членки, в които са установени.

(10) Поради това Делегиран регламент (ЕС) 2021/1078 следва да бъде съответно изменен,

ПРИЕ НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

Член 1

Приложението към Делегиран регламент (ЕС) 2021/1078 се изменя в съответствие с приложението към настоящия регламент.

([4]) Регламент (ЕС) 2021/697 на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2021 година за създаване на Европейски фонд за отбрана и за отмяна на Регламент (ЕС) 2018/1092 (ОВ L 170, 12.5.2021 г., стр. 149, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/697/oj).

([5]) Регламент (ЕС) 2019/452 на Европейския парламент и на Съвета от 19 март 2019 г. за създаване на рамка за скрининг на преки чуждестранни инвестиции в Съюза (ОВ L 79I, 21.3.2019 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2019/452/oj).

Член 2

Настоящият регламент влиза в сила на двадесетия ден след деня на публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки.

Съставено в Брюксел на 28 август 2025 година.

За Комисията
Председател
Ursula VON DER LEYEN

ПРИЛОЖЕНИЕ

Точка 2.10 от приложението към Делегиран регламент (ЕС) 2021/1078 се заменя със следното:

„2.10.**Стратегически инвестиции**

Операциите по финансиране или инвестиране по линия на InvestEU могат да допринасят за дейности, които са от стратегическо значение за Съюза, както е предвидено в член 8, параграф 3 от Регламент (ЕС) 2021/523. Такива дейности се считат за стратегически инвестиции, ако:

а) касаят проекти и крайни получатели, свързани с рискове за сигурността или обществения ред на Съюза, неговите държави членки или държавите, асоциирани към програмата InvestEU („асоциирани държави“), по-специално инвестиции в секторите на отбраната и на космоса и в киберсигурността:

i) в областта на отбраната: инвестиции в технологии и продукти, разработени предимно за военни приложения,

ii) в областта на космоса: инвестиции в следните продукти:

— атомни часовници (включително за навигационните системи „Галилео“);

— стратегически ракети носители (включително космически ракети носители за контролирани от Съюза космически системи);

— космически продукти, определени в списък, одобряван от Комисията на годишна база и съобщаван на управителния съвет;

iii) в областта на киберсигурността: инвестиции, насочени единствено към разработването и внедряването на инструменти и решения в областта на киберсигурността, включително когато те са част от внедряването или модернизирането на цифрови мрежи и инфраструктура за данни;

или

б) допринасят за издръжливостта на Съюза в области от стратегическо значение за него, както е посочено в точки 6.1.1.8, 6.2.1.1 и 6.4.1.1, чрез поддържане и укрепване на стратегическите вериги за създаване на стойност и поддържане и подсилване на дейностите от стратегическо значение за Съюза, включително важни проекти от общоевропейски интерес (ВПОИ) в областта на критичната инфраструктура, революционните технологии, преломните иновации и суровините за предприятията и потребителите.

По отношение на преките операции партньорът по изпълнението е длъжен да гарантира, че стратегическите инвестиции са съобразени с ограниченията, посочени в алинеите по-долу. По отношение на непреките операции партньорът по изпълнението е длъжен да изисква по договор от финансовия посредник да гарантира спазването на същите ограничения.

Ограниченията се прилагат за крайните получатели, които попадат в обхвата на първа алинея, буква а), с изключение на случаите на преки операции с размер под 10 000 000 EUR и трансакции по непреки операции с размер под 10 000 000 EUR.

За целите на ограниченията, предвидени в настоящата точка:

а) „контрол“ означава способността за упражняване на решаващо влияние върху правен субект пряко или косвено посредством един или повече междинни правни субекти;

б) „изпълнително управление“ означава орган на правен субект, назначен в съответствие с националното право и когато е приложимо, отчитащ се пред главния изпълнителен директор или пред друго лице със сходни правомощия за вземане на решения, на който са възложени правомощия да определя стратегията, целите и цялостното ръководство на правния субект и който упражнява надзор и мониторинг над вземането на решения, свързани с управлението;

в) „субект от неасоциирана трета държава“ означава правен субект, установен в неасоциирана трета държава или — ако е установен в Съюза или в асоциирана държава — чието изпълнително управление е в неасоциирана трета държава. Местонахождението на мястото на установяване на правния субект се определя от местонахождението на неговия адрес на управление.

Изпълнителното управление на крайния получател, попадащ в обхвата на първа алинея, буква а), се намира в Съюза или в асоциирана държава и той не се контролира от неасоциирана трета държава или от субекти от неасоциирана трета държава.

Ако крайният получател, попадащ в обхвата на първа алинея, буква а), участва в стратегическа инвестиция в областта на 5G свързаността, мерките и плановете за намаляване на риска съгласно Инструментариума на ЕС за киберсигурност на 5G технологиите (*) се прилагат също за неговите доставчици. Тези доставчици включват по-конкретно търговци на телекомуникационно оборудване и други доставчици — трети страни, като например доставчици на инфраструктура за услуги в „облак“, доставчици на управлявани услуги, интегратори на системи, изпълнители на услуги по сигурност и поддръжка и производители на оборудване за пренос.

Чрез дерогация правен субект, попадащ в обхвата на първа алинея, буква а), който участва в стратегическа инвестиция в отбраната, чието изпълнително управление е в Съюза или в асоциирана държава и който подлежи на контрол от неасоциирана трета държава или субект от неасоциирана трета държава, може да бъде допустим получател в един от следните случаи:

— когато докаже, че е получил гаранция, одобрена от държавата членка или асоциираната държава, в която е установен, по програма в областта на отбраната, която е получила финансиране от ЕС (**);

— когато докаже, че е получил своевременно и конкретно за целите на операцията гаранция, одобрена от държавата членка или асоциираната държава, в която е установен. Тази гаранция съдържа уверения, че участието в действие на такъв правен субект няма да е в противоречие нито с интересите на Съюза и неговите държави членки в областта на сигурността и отбраната, определени в рамките на ОВППС съгласно дял V от ДЕС, нито с целите, посочени в член 3 от Регламент (ЕС) 2021/523. Гаранцията по-специално удостоверява, че за целите на операцията са въведени мерки, за да се гарантира, че:

  i) контролът върху крайния получател не се упражнява по начин, който възпрепятства или ограничава способността му да извършва отбранителните дейности, финансирани от операцията; както и че

  ii) е предотвратен достъпът на неасоциирани трети държави или на субекти от неасоциирани трети държави до чувствителна или класифицирана информация, отнасяща се за отбранителните дейности, финансирани от операцията, а участващите в операцията служители и други лица разполагат с национални разрешения за достъп до класифицирана информация, издадени от държава членка или асоциирана държава в съответствие с националните законови и подзаконови актове.

Чрез дерогация правен субект, попадащ в обхвата на първа алинея, буква а), който участва в стратегическа инвестиция в областта на космоса, чието изпълнително управление е в Съюза или в асоциирана държава и който подлежи на контрол от неасоциирана трета държава или субект от неасоциирана трета държава, може да бъде допустим краен получател, ако е получил дерогацията на Комисията, предоставена в съответствие с принципите относно допустимите субекти, установени в съответните разпоредби на Регламент (ЕС) 2021/696.

Партньорът по изпълнението трябва да уведоми Комисията за всяка дерогация, предоставена във връзка с ограниченията, посочени в настоящата точка 2.10.

Докато операцията по финансиране и инвестиране е покрита от гаранцията от ЕС, крайният получател, попадащ в обхвата на първа алинея, буква а), получава съответните одобрения от държавата членка или от асоциираната държава, в която е установен, съгласно съществуващите национални процедури, за да прехвърли собствеността или да предостави изключителен лиценз на неасоциирани трети държави или субекти от неасоциирани трети държави за правата върху интелектуалната собственост, когато тези права произтичат пряко от тези операции.

(*) NIS Cooperation Group, Cybersecurity of 5G networks EU Toolbox of risk mitigating measures, January 2020 (Киберсигурност на мрежите 5G. Инструментариум на ЕС от мерки за намаляване на риска, януари 2020), https://ec.europa.eu/newsroom/dae/document.cfm?doc_id=64468.

(**) Тук спадат, наред с другото, следните програми:

— Регламент (ЕС) 2018/1092 на Европейския парламент и на Съвета от 18 юли 2018 година за създаване на Европейска програма за промишлено развитие в областта на отбраната с цел подкрепа на конкурентоспособността и иновационния капацитет на отбранителната промишленост на Съюза (ОВ L 200, 7.8.2018 г., стр. 30, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1092/oj);

— Регламент (ЕС) 2021/697;

— Регламент (ЕС) 2023/1525 на Европейския парламент и на Съвета от 20 юли 2023 година относно подкрепата за производството на боеприпаси (ASAP) (ОВ L 185, 24.7.2023 г., стр. 7, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/1525/oj);

— Регламент (ЕС) 2023/2418 на Европейския парламент и на Съвета от 18 октомври 2023 година за създаване на Инструмент за укрепване на европейската отбранителна промишленост чрез съвместни поръчки (АУЕОПСП) (ОВ L, 2023/2418, 26.10.2023 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2418/oj).

— Регламент (ЕС) 2025/1106 на Съвета от 27 май 2025 година за създаване на инструмента „Мерки за сигурността на Европа (SAFE) чрез укрепване на европейската отбранителна промишленост“ (ОВ L, 2025/1106, 28.5.2025 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2025/1106/oj).“.